

orosz cári vityebszki vadászrezd katonáitól maradt a helyszínen. Hozzájuk köthető még egy lemezből készült pravoszláv kereszt, egy moldvai vámpecsét és egy sarkantyú is. A 19. században viszont nagyobb méretű és súlyú ólomgolyókat használtak, melyekből egy sem került elő, így a korábban említett lövedékek az 1710-es hadi eseményhez köthetők.

Munkatársak: Terman István polgármester; Balázs István, Balázné Nóra, Balázs Jenő és Imre Sándor földtulajdonosok; Grolyó László, Grolyó Tamás és Hajdú István pedagógusok; dr. Négyesi Lajos alezredes.

ZANDLER KRISZTIÁN

291. Romhány határa (Nógrád megye) Ő, Kő? Ú?

A Szlovák–magyar gázvezeték Nógrád megyei szakaszának régészeti terepbejárására 2011. október 25–28. között, valamint november 29-én került sor. A teljes nyomvonal hosszát bejártuk, azonban régészeti megfigyelést csupán a nyomvonal egyes szakaszain tudtunk végezni. Két korábban ismert régészeti lelőhelyet újra azonosítottunk, valamint 13 új lelőhelyet regisztráltunk. Régészeti érdekű területként 9 helyszínt jelöltünk meg.

Csátás (KÖH 78929): A régészeti lelőhely Bánktól K-re, a Bánkot Romhányval összekötő műúttól D-re, a Lókos-pataktól közvetlenül É-ra fekvő, K–Ny irányú dűlőben található. A lelőhelyet a bánki műúttól D-i irányba leágazó alacsonyabb rendű út kettévágja. A terület részben szántott, részben lucernával fedett, közepes látási viszonyokat nyújtott. Kevés őskori kerámiát gyűjtöttünk. A növényi fedettség miatt a lelőhely pontos kiterjedése nem állapítható meg, a bekötőút építése a lelőhelyet korábban már megbolygathatta.

Farkasok-dűlő alja (KÖH 78931): A lelőhely Bánktól K-re, a Bánkot Romhányval összekötő műúttól D-re, a Lókos-pataktól közvetlenül É-ra található. A terület részben szántott, részben lucernával fedett, közepes látási viszonyokat nyújtott. Mintegy 100–150 m hosszú területen (és a patak valamint a műút által bezárt területen) kevés paticcot és egy kézzel formált kerámiatöredéket gyűjtöttünk.

Tereskei út, Csohos-dűlő (KÖH 78933): Romhány É-i külterületén, a tsz-majortól közvetlenül É-ra, a Lókos-patak völgyében, a Romhányt Szátokkal összekötő műúttól 300 m-re Ny-ra, valamint a Lókos-pataktól szintén Ny-ra található, a Csohos nevű határrészben. A terület részben szántott, részben elhanyagolt gyümölcsösrel fedett, közepes látási viszonyokat nyújtott. Korongolt kerámiát gyűjtöttünk (középkor?, újkor?). A lelőhely K-i kiterjedését a domb peremén lokalizáltuk, Ny-i kiterjedése a terület növényi fedettsége miatt pontosan nem állapítható meg.

Munkatárs: Zandler Krisztián.

GUBA SZILVIA

292. Sajógalgóc, Vár (KÖH 16265) (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á, Kk

A „Sajó-völgyi huszita várak” PhD projekthez kapcsolódóan szondázó feltárásokat végeztünk a várban és az alatta elhelyezkedő sarkantyúhelyzetű kiszögellésen. Ez utóbbiról kiderült, hogy egy természetes magaslat, melyet őrhelyként/lőállásként használtak, de nem a történelmi korokban, hanem a II. világháborúban. A várban nyitott kutatóárkokban egy egyszerű, palánkerítéssel övezett, kis alapterületű erődítést találtunk, benne egy a 13. század végén leégett cölöpszerkezetű, agyaggal tapasztott falú házzal. A házomladékban lévő több nyílhegy talán egy ostromra utal, melynek során az épület is elpusztult. Az omladékat a várhegy egy későbbi periódusában egy mély gödörbe húzták, ezzel megtisztítva a területet. A tereprendezést a források által is megemlített huszita megszállás idejére tehetjük, ami feltehetőleg nem lehetett több egy-két napnál.

SZÖRENYI GÁBOR ANDRÁS

293. Sajóivánka, Vár (KÖH 16266) (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á, Kk

A „Sajó-völgyi huszita várak” PhD projekthez kapcsolódóan szondázó feltárásokat végeztünk az objektumban. A sarkantyúhelyzetű, árokkal védett területen öt kutatóárkot nyitottunk, de érdemleges objektumot nem azonosítottunk. A védelmet mindössze az árok és az árokból kihányt földből emelt sánc jelentette. A létesítését az Árpád-korra keltezhetjük, az előkerült csekély, 13. századi leletanyag alapján. Helyzetét tekintve a vadnai vár előretolt védműve lehetett, melyet talán a Vadnát megszálló huszita csapatok is őrhelyként használtak. Hosszabb idejű, folyamatos lakottsága nem volt, a középkorban egy megfigyelőhelyként funkcionált.

SZÖRENYI GÁBOR ANDRÁS

294. Sajókeresztúr, Malomszer II. (KÖH 75873) (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Sza

A miskolci Herman Ottó Múzeum munkatársai 2011 tavaszán szennyvízvezeték fektetéséhez kapcsolódóan végeztek megelőző régészeti feltárást a Sajókeresztúrt Sajóecseggel összekötő közút Ny-i oldalán. Az átlag 2 m-es szélességben lehumuszolt nyomvonalszakasz területéről I. Licinius római császár 313–317 között vert follisával keltezhető objektumok kerültek felszínre. A tárológödörök többségéből értékelhető leletanyag nem került felszínre. Lehetőségünk nyílt azonban az ásatási terület kiszélesítésével egy kisebb alapterületű (12 m²) lakóobjektum és a hozzá tartozó kemence feltáráására.

Az nyomvonal területén ezeken kívül még több, nagyobb méretű oszlophely és kisebb méretű cölöplyuk is előkerült. Ezekről sajnos nem tudjuk megállapítani, hogy milyen építményhez tartozhattak, mivel az egyik oldalon a közút miatt, a másik oldalon a magántulajdonban lévő szántóföldek miatt nem tudunk szélesebb területet kutatás alá vonni.

GÁL VIKTOR